

Samtale- og undervisningskartlegging

Samtale- og undervisningskartlegging er et verktøy for å undersøke samtalepraksiser i klasserommet. Med utgangspunkt i spørsmålene nedenfor kan du som lærer vurdere en av dine undervisningsøker. Vurderingen gjennomfører du ved å bruke tallverdier fra 1 til 5. 1 betyr at praksisen som beskrives i liten grad kjennetegner din egen økt. 5 betyr at praksisen i stor grad kjennetegner din egen økt.

Å lokke frem

	Jeg stiller spørsmål som fremmer gjennomtenkte svar («hvorfors» og «hvordan» i stedet for bare «hva»).
	Jeg ber elever eksplisitt om å begrunne svarene sine.
	Jeg organiserer deltakelse etter tur og felles rutiner, slik at samtalen balanserer mellom det å få mange til å delta og det å utvide forståelse.
	Jeg ber ikke bare én, men flere elever om å begrunne og utdype synspunktene sine før et tema behandles
	Jeg bruker «ventetid» slik at elever kommer til orde, og er avventende med å evaluere.
	Jeg venter med å demonstrere eller å forklare slik at minst et par elever har blitt hørt
	Jeg gir hint som elever kan bygge videre på.

Svare

	Jeg bekrefter elevens innspill («ja, det stemmer»)
	Jeg avviser elevens innspill («nei, ikke egentlig»)
	Jeg gjentar det eleven har sagt
	Jeg omformulerer det eleven har sagt
	Jeg oppmuntrer til flere samtale-turer («vil du si noe mer om dette»)?
	Jeg «tillater» feil og misforståelser
	Jeg ser på svar som byggeklosser for videre spørsmål og kommentarer, og ikke bare som konklusjoner
	Jeg er bevisst er på tempoet i undervisningen

Deling

	Jeg oppsummerer («I går så vi på...») slik at det skapes koblinger til tidligere undervisning
	De som ikke snakker oppfordres til aktiv lytting
	Jeg legger til rette for at klassen kumulativt bygger på delte erfaringer
	Elever blir bedt om å kommentere andres synspunkter

Modellering

	Jeg bruker «vi»-formuleringer
	Jeg modellerer hvordan samtaler kan brukes til å tenke
	Jeg synliggjør samtalens funksjon som tankeredskap for elevene